

Узгоджено
Головний державний
санітарний лікар
Кіровоградської області
_____С.Протас
“___”_____2013 р.

Узгоджено
Перший заступник
державного управління
охорони навколишнього
природного середовища в
Кіровоградській області
_____О.В. Лисенко
“___”_____2013 р.

Узгоджено
Директор департаменту
житлово- комунального
господарства обласної
державної адміністрації
_____О.В. Довжук
“___”_____2013 р.

Правила
приймання стічних вод абонентів у комунальні
системи каналізації ОКВП “Дніпро-Кіровоград”
міст Кіровоград, Знам’янка, Світловодськ,
Олександрія, селищ Димитрово та Пантаївка

Генеральний директор
ОКВП “Дніпро-Кіровоград”
_____Р.І. Ілик
“___”_____2013 року

ЗМІСТ

1	Загальні положення.....
2	Права й обов'язки Водоканалу і Абонентів, які користуються послугами систем каналізації Водоканалу .....
3	Відповідальність і заходи впливу за порушення правил .....
4	Загальні вимоги до складу та властивостей стічних вод, які скидаються у системи каналізації Водоканалу .....
5	Визначення допустимих концентрацій забруднюючих речовин у стічних водах Абонентів .....
6	Порядок укладання договорів про скид стічних вод у системи каналізації Водоканалу.....
7	Порядок контролю за скидом стічних вод у системи каналізації Водоканалу .....
8	Встановлення та стягнення плати за скид промислових та інших стічних вод у системи каналізації водоканалу .....
9	Порядок дій Водоканалу щодо реалізації заходів впливу за порушення правил.....
10	Порядок приймання стічних вод (в тому числі рідких відходів) від неканалізованих приватних домоволодінь, юридичних осіб та фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності .....
11.	Додатки
Додаток 1.	Вимоги до складу та властивостей стічних вод Абонентів, що приймаються до системи каналізації міста Кіровоград
Додаток 2.	Вимоги до складу та властивостей стічних вод Абонентів, що приймаються до системи каналізації міста Знам'янка .....
Додаток 3.	Вимоги до складу та властивостей стічних вод Абонентів, що приймаються до системи каналізації міста Олександрія .....
Додаток 4.	Вимоги до складу та властивостей стічних вод Абонентів, що приймаються до системи каналізації міста Світловодськ .....
Додаток 5	Паспорт водного господарства Абонента .....
Додаток 6	Акт обстеження Абонента.....
Додаток 7.	Дозвіл на скидання стічних вод у систему каналізації міста.....
Додаток 8	Перелік показників та періодичність надання інформації Абонентами, які скидають стічні води у системи каналізації ОКВП “Дніпро-Кіровоград”.....
Додаток 9	Методика відбору проб і проведення лабораторного контролю стічних вод підприємств, що скидаються до систем каналізації населених пунктів (з додатками)

Правила приймання стічних вод абонентів у комунальні системи каналізації ОКВП “Дніпро-Кіровоград” міст Кіровоград, Знам’янка, Світловодськ, Олександрія, селищ Дмитрово та Пантаївка

1. Загальні положення

1.1. “Правила приймання стічних вод абонентів у комунальні системи каналізації ОКВП “Дніпро-Кіровоград” міст Кіровоград, Знам’янка, Світловодськ, Олександрія, селищ Дмитрово та Пантаївка” (далі – Правила) розроблені на виконання п. 1.5 Правил приймання стічних вод Абонентів у комунальні та відомчі системи каналізації населених пунктів України (далі- Правила державні) та Інструкції про встановлення та стягнення плати за скид промислових стічних вод у системи каналізації населених пунктів (далі - Інструкція) затверджених наказом Держбуду України 19 лютого 2002 року № 37, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 26 квітня 2002 р. за № 403/6691.

1.2. Правила розроблені відповідно до:

- Закону України “Про охорону навколишнього природного середовища” від 25 червня 1991 року №1264-ХІІ;
- Закону України “Про житлово-комунальні послуги” від 24 червня 2004 року №1875-IV ;
- Закону України “Про питну воду та питне водопостачання” від 10 січня 2002 року N 2918-III;
- Водного кодексу України від 6 червня 1995 року N 213/95-ВР;
- Податкового Кодексу України від 2 грудня 2010 року N 2755-VI;
- Порядку формування тарифів на послуги централізованого водопостачання та водовідведення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 року №869;
- Порядку встановлення нормативів збору за забруднення навколишнього природного середовища і стягнення цього збору, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 березня 1999 року № 303;
- Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 1999 року № 465;
- Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 року № 190 зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 07.10.2008 року за № 936/15627;
- Правил приймання стічних вод підприємств у комунальні та відомчі системи каналізації населених пунктів України, затверджених наказом Держбуду України 19 лютого 2002 року № 37, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 26 квітня 2002 р. за № 403/6691;
- Правил технічної експлуатації систем водопостачання та каналізації населених пунктів України, затверджених наказом Держжитлокомунгоспу України від 05.07.95 року № 30, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 21.07.1995 року за № 231/767;

- Інструкції про встановлення та стягнення плати за скид промислових стічних вод у системи каналізації населених пунктів (далі - Інструкція) затверджених наказом Держбуду України 19 лютого 2002 року № 37, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 26 квітня 2002 р. за № 403/6691;

- Інструкції про порядок розробки та затвердження гранично допустимих скидів (ГДС) речовин у водні об'єкти із зворотними водами, затвердженої наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 15 грудня 1994 року № 116, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 22 грудня 1994 року за № 313/523;

- Методики розрахунку розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок порушення законодавства про охорону та раціональне використання водних ресурсів, затвердженої наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 20.06.2009 року № 389, із змінами та доповненнями, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 14.08.2009 року за № 767/16783;

- Будівельних норм і правил “Каналізація. Зовнішні мережі та споруди” (БНіП 2.04.03-85, окрім пункту 6.2);

- КНД 211.1.0.009-94 Гідросфера. Відбір проб для визначення складу і властивостей стічних та технологічних вод. Основні положення;

- КНД 211.1.2.008-94 Гідросфера. Правила контролю складу і властивостей стічних та технологічних вод.

1.3. Згідно з Законом України “Про місцеве самоврядування в Україні” та відповідно до Правил державних за поданням ОКВП “Дніпро-Кіровоград” після погодження з державним управлінням охорони навколишнього природного середовища в Кіровоградській області та головним управлінням Державної епідеміологічної служби у Кіровоградській області дані Правила затверджують виконавчі органи міських рад:

- для м. Кіровоград - Виконавчий комітет Кіровоградської міської ради;
- для м. Знам'янка - Виконавчий комітет Знам'янської міської ради;
- для м. Світловодськ - Виконавчий комітет Світловодської міської ради;
- для м. Олександрія, селищ Димитрово та Пантаївка - Виконавчий комітет Олександрійської міської ради.

1.4. Правила поширюються на всі юридичні особи (підприємства, установи, організації незалежно від форм власності й відомчої належності), а також фізичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності, які скидають свої стічні води в системи каналізації ОКВП “Дніпро-Кіровоград”.

Правила приймання є обов'язковими для всіх Абонентів, яким Водоканал надає послуги з водовідведення та які розташовані на території даної місцевої ради.

1.5. Правила спрямовані на запобігання порушень у роботі мереж і споруд каналізації, підвищення ефективності роботи цих споруд і безпеки їх експлуатації та забезпечення охорони навколишнього природного середовища від забруднення скидами стічних вод Абонентами Водоканалу.

1.6. Терміни та скорочення, що вживаються у цих Правилах, мають таке значення:

Абоненти – підприємства, установи, організації, незалежно від форм власності й відомчої належності, а також фізичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності, які уклали договір з Водоканалом на надання послуг водопостачання та (або) водовідведення та (або) прийняття та очищення стоків.

Водоканал – Обласне комунальне виробниче підприємство “Дніпро-Кіровоград”, яке має ліцензію на централізоване водопостачання та водовідведення та надає ці послуги для міст Кіровоград, Знам'янка, Світловодськ, Олександрія, селищ Димитрово та Пантаївка.

Головний каналізаційний колектор - трубопровід, який збирає стічні води від збірних колекторів та районних насосних станцій.

Залповий скид у каналізацію - скид стічних вод з концентраціями забруднюючих речовин, що перевищують установлені цими Правилами більш як у 20 разів і показниками рН менше за 6,5 або більше за 9,0.

Збірний колектор - трубопровід, який збирає стічні води з окремих випусків певного району та передає їх у головний каналізаційний колектор.

Інструкція - Інструкція про встановлення та стягнення плати за скид промислових та інших стічних вод у системи каналізації населених пунктів, затверджена наказом Держбуду України 19 лютого 2002 року № 37, зареєстрована у Міністерстві юстиції України 26 квітня 2002 р. за № 403/6691.

Каналізація - сукупність споруд та мереж, призначених для відведення та очищення стічних вод.

Каналізаційний випуск Абонента - трубопровід, від споруди до першого колодязя дворової або внутрішньоквартальної мережі, яким стічні води Абонента випускаються у збірний чи головний каналізаційний колектор.

Контрольний колодязь - колодязь на каналізаційному випуску Абонента безпосередньо перед приєднанням вуличної мережі каналізації до збірного чи головного каналізаційного колектора.

Локальна каналізація – сукупність каналізаційних споруд, призначених для відведення стічних вод окремого Абонента, території.

Локальні очисні споруди - споруди для попереднього очищення стічних вод окремого Абонента до відповідних вимог перед скиданням їх у міську каналізаційну мережу.

Об'єкт Абонента - окремо розташована територія Абонента з відокремленими системами водопостачання і водовідведення.

Перевізник – юридична або фізична особа підприємець, що має: оснащення для відкачки та перевезення стічних вод (в тому числі рідких відходів) до місця їхнього скидання, право на здійснення такого виду діяльності та діючий договір з Водоканалом на прийняття та очищення стоків.

Правила користування – Правила користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затверджені наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України №190 від 27.06.2008 р.

Правила державні - Правила приймання стічних вод Споживачів у комунальні та відомчі системи каналізації населених пунктів України, затверджені наказом

Держбуду України 19 лютого 2002 року № 37, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 26 квітня 2002 р. за № 403/6691.

Рідкі відходи - рідкі нечистоти, помийі та інші побутові стоки.

Систематичне порушення – вчинення порушень Абонентом норм цих Правил два і більше випадки порушення вимог цих правил протягом 6 (шести) календарних місяців.

Стічні води Абонента - усі види стічних вод, що утворилися внаслідок діяльності абонента (з урахуванням Субабонентів) після використання води в усіх системах водопостачання (господарсько - питного, гарячого, технічного, тощо), з усіх джерел водопостачання, а також поверхневі та дощові води з території Абонента (з урахуванням Субабонентів).

Субабонент – підприємства, установи, організації, незалежно від форм власності й відомчої належності, а також фізичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності, які одержують воду з міської водопровідної мережі та (або) скидають стічні води в міську каналізаційну мережі через мережі Абонента за укладеною з ним угодою та за погодженням з Водоканалом.

ДК - допустимі концентрації забруднюючих речовин.

ДВП – допустимі величини показників.

БСК – біохімічне споживання кисню,

БСК₅ - біохімічне споживання кисню за 5 діб.

ХСК – хімічне споживання кисню.

ГДК – гранично допустима концентрація забруднюючих речовин у воді водойм рибогосподарського та/або комунально-побутового призначення.

1.7. В правилах встановлюються ДК для кожної забруднюючої речовини (додатки 1-4) що може скидатися Абонентами в системи каналізації, а також відображаються місцеві (для міст Кіровограда, Знам'янки, Олександрії, Світловодська, селищ Димитрово та Пантаївка) особливості приймання стічних вод Абонентів у міську каналізацію.

У цих Правилах також визначається порядок встановлення та стягнення плати за скиди промислових та інших стічних вод у систему комунальної каналізації водоканалу.

1.8. Водоканал встановлює кожному Абоненту режими і нормативи скиду забруднюючих речовин у системи каналізації водоканалу, які не підлягають погодженню з державним управлінням охорони навколишнього природного середовища в Кіровоградській області та головним управлінням Державної епідеміологічної служби у Кіровоградській області, виходячи з технічних можливостей міських каналізаційних мереж та очисних споруд, на підставі затверджених лімітів скидів забруднюючих речовин, що надані у дозволі на спецводокористування, якісного складу води із міськводопроводу, та з урахуванням вимог Правил загальнодержавних, Правил користування і “Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами”.

1.9. Водоканал приймає стічні води Абонентів до комунальної каналізації за умови, якщо каналізаційна мережа та очисні споруди каналізації мають резерв пропускної спроможності, показники якості стічних вод Абонента задовольняють вимоги цих Правил та укладеного з Водоканалом Договору.

1.10. Кожний Абонент скидає стічні води в каналізаційну систему Водоканалу через окремий випуск з обов'язковим улаштуванням контрольних колодязів, розташованих за межами Абонента в місцях, що мають під'їзні дороги. Об'єднання випусків стічних вод від кількох Абонентів дозволяється тільки після контрольного колодязя на випуску кожного Абонента.

Абоненти позначають контрольні колодязі ідентифікаційними табличками, на яких вказується:

- назва підприємства,
- номер контрольного колодязя,
- місце розташування колодязя і відстань до нього (якщо табличка не знаходиться безпосередньо поряд з колодязем).

Розташування контрольного колодязю наводиться у паспорті водного господарства Абонента (додаток 5).

1.11. Каналізаційні випуски стічних вод до міської мережі водовідведення повинні бути обладнані запломбованими запірними пристроями. У разі їх відсутності Абонент в узгоджені з Водоканалом строки зобов'язаний виконати роботи з обладнання випусків пристроями, що дозволяють припинити приймання стічних вод у міську мережу водовідведення та здійснювати відбір проб.

1.12. Водоканал має право вимагати від Абонента обладнання контрольних колодязів приладами обліку скидаємих стічних вод, які знаходяться на балансі Абонента. Абонент забезпечує їх ремонт, опломбування та перевірку у визначені строки. Прилади обліку витрат стічних вод мають бути атестовані, як комерційні, сертифіковані та повірені Держстандартом України.

1.13. У разі відсутності у Абонента засобу обліку або неможливості виконати ремонт існуючого Водоканал має право зобов'язати встановити або замінити засіб обліку у визначений ним термін відповідно до умов Договору.

1.14. Абоненти, що мають власні водозабори і скидають стічні води до системи водовідведення Водоканалу, при відсутності засобів обліку стічних вод подають Водоканалу дані про об'єм та показники якості стічних вод відповідно до умов Договору.

У випадку ненадання Абонентами інформації про обсяг стічних вод плата нараховується за визначеними обсягами водовідведення, зазначеними у Договорі.

Якщо Абоненти мають власні водозабори і у визначений строк не надіслали даних про обсяги скиду стічних вод до мереж водовідведення за попередній місяць або надіслали недостовірні дані щодо обсягів скиду, Водоканал відповідно до умов договору здійснює розрахунок оплати за скид стічних вод за розрахунками попереднього місяця або за пропускною спроможністю відповідних мереж Абонентів. При цьому Водоканал має право зробити перерахунок за період подання споживачами недостовірних даних в межах строку позовної давності.

1.15. У разі відсутності засобів обліку стічних вод на каналізаційних випусках кількість стічних вод визначається за кількістю води, що надходить з мереж централізованого водопостачання та з інших джерел.

Їх облік здійснюється такими методами:

- 1) за допомогою засобів обліку на водозаборах;
- 2) за паспортною продуктивністю насосів на водозаборах;
- 3) за паспортним дебітом усіх свердловин та проектною потужністю поверхневого водозабору;
- 4) на підставі витрат води на технологічні потреби;
- 5) на підставі замірів кількості стічних вод, що надходять до мереж водовідведення.

Метод визначення кількості стічних вод встановлюється Водоканалом.

Якщо кількість стічних вод визначається одним із методів, зазначених у цьому пункті Правил, що зафіксовано договором або двостороннім актом між Водоканалом та Абонентом на обумовлений термін, то Абонент протягом цього терміну може не надавати Водоканалу таких даних.

1.16. За кількісний та якісний склад стічних вод Субабонента повну відповідальність несе Абонент.

У випадку відмови Абонента відповідати за якість і кількість стічних вод Субабонента, Субабонент повинен скласти окремий Договір з Водоканалом і одержати Дозвіл на скидання стічних вод (додаток 7). Відмова Абонента може бути прийнята лише до моменту виявлення порушення Правил. Така відмова вважається прийнятою з моменту укладення відповідного Договору із Субабонентом.

Водоканал має право шляхом обстеження на місці перевіряти подані Абонентом дані про кількість та якість стічних вод, що скидаються до централізованих мереж водовідведення, відповідно до умов договору.

1.17. Абоненти несуть встановлену законодавством відповідальність за порушення цих Правил і за аварійні ситуації, що можуть виникнути на міських каналізаційних мережах і очисних спорудах внаслідок скидання Абонентом у каналізацію забруднень, що кількісно і якісно не відповідають вимогам цих Правил.

1.18. У випадку зміни умов водовідведення міста, введення нових норм і вимог до якості очищення, категорії водного об'єкту або інших причин, що призводять до раніше непередбачених змін кількості, складу, властивостей міських стічних вод, Водоканал за узгодженням з органами місцевого самоврядування, має право змінити раніше узгоджені вимоги до умов скидання стічних вод даного Абонента, відповідно до нових обставин, і визначити термін, протягом якого Абонентом повинні бути проведені відповідні заходи.

1.19. Додаткова кількість стічних вод, що утворюється внаслідок випадання атмосферних опадів, сніготанення та здійснення поливально-мийних робіт під час прибирання територій (далі - поверхневі стічні води) і неорганізовано потрапляє в мережі водовідведення споживачів або через дощозбірники і колодязі на мережах водовідведення, які розташовані на території Абонентів, у мережі водовідведення Водоканалу визначається як при загальносплавній, так і при роздільній системі водовідведення.

1.20. Оплата Абонентами за скид промислових стічних вод здійснюється згідно з Інструкцією про встановлення та стягнення плати за скид промислових та інших стічних вод у системи каналізації населених пунктів.

1.21. Приймання в каналізацію стічних вод (в тому числі рідких відходів), які вивозяться асенізаційним транспортом від Абонентів та населення, здійснюється тільки в місцях визначених Водоканалом, які визначаються в укладеному договорі.

Абоненти або приватні власники сплачують Перевізнику за відкачку та транспортування стічних вод (в тому числі рідких відходів), а Перевізник сплачує Водоканалу за злив та очистку стічних вод (в тому числі рідких відходів) згідно з укладеними договорами.

1.22. Положення даних Правил повинні враховуватися при розробці проектів систем каналізації міста, промвузлів та окремих підприємств.

1.23. При вирішенні питань про відведення землі під будівництво підприємств та погодження проектів об'єктів промислового призначення, розрахованих на приєднання до мереж міської каналізації, необхідно мати згоду Водоканалу на приймання стічних вод об'єкту до міської каналізації.

2. Права й обов'язки Водоканалу і Абонентів, які користуються послугами систем каналізації Водоканалу:

2.1. Водоканал має право:

- розробляти, погоджувати та представляти на затвердження виконавчим органам рад ці Правила, а також зміни і доповнення до них;
- контролювати якість, кількість та режим скиду стічних вод Абонентів;
- пред'являти Абонентам у встановленому порядку рахунки за скид понаднормативних забруднень із застосуванням коефіцієнта кратності, який враховує рівень небезпеки скинутих забруднень, при порушенні Правил приймання;
- здійснювати раптовий (у будь-яку годину доби), не погоджений з Абонентом заздалегідь відбір проб для контролю за якістю стічних вод, що скидаються.
- вимагати від Абонентів будівництво локальних очисних споруд при систематичному скиді понаднормативних забруднень, установлення на випусках стічних вод у контрольних колодязях (камерах) пристроїв для регулювання режиму скиду і визначення кількості та якості стічних вод згідно з цими Правилами;
- відмовляти в прийманні до каналізації додаткових об'ємів стічних вод або забруднюючих речовин при роботі очисних споруд каналізації з гідравлічним перевантаженням або перевантаженням щодо забруднень;
- обмежувати скид стічних вод у міську каналізацію при невиконанні Абонентами цих Правил та заходів з нормалізації якості та режиму скиду стічних вод, а також при несвоєчасній оплаті ними послуг водовідведення;
- відключати абонента від мереж водопроводу та (або) каналізації:
  - через п'ять днів після письмового попередження у разі:
    - відсутності договору або ухиленні від укладання або продовження (переукладення) договору;

- несплати або несвоєчасної оплати послуг водовідведення;
- невиконання Абонентами умов договору, цих Правил та заходів з нормалізації якості та режиму скиду стічних вод;
- у разі несплати коштів за перевищення допустимих концентрацій.
  - негайно після усного попередження у разі загрози виходу з ладу мереж або споруд каналізації, порушення технологічного режиму роботи очисних споруд. При цьому за збитки Абонентів-порушників Водоканал відповідальності не несе;
  - пред'являти Абонентам претензії та позови (в установленому порядку) щодо відшкодування збитків, заподіяних системам комунальної каналізації, а також виставляти рахунки за скид понаднормативних забруднень;
  - на компенсацію грошових сум, що були сплачені Водоканалом з причини порушення природоохоронного законодавства, за рахунок тих Абонентів, які порушували ці Правила та умови договору;
  - погоджувати проектну документацію на будівництво локальних очисних споруд Абонентів, провадити вибірковий контроль ефективності їх роботи та вимагати їх налагодження або реконструкції для досягнення вимог цих Правил;
  - застосовувати в разі порушень умов договору передбачені договором санкції та розірвання договірних відносин.

2.2. Водоканал зобов'язаний:

- забезпечити приймання, відведення і очистку стічних вод у межах розрахункових проектних показників очисних споруд даного населеного пункту згідно з вимогами Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами у разі відповідності якості і режиму скиду стічних вод Абонента умовам укладеного договору та цим Правилам та за умови відсутності заборгованості за послуги водовідведення;
- установлювати кожному Абоненту кількісні та якісні показники приймання стічних вод до міської каналізації, а також вимоги щодо додержання певного режиму скиду стічних вод з урахуванням діючих вимог водокористування при укладанні договорів з Абонентами на послуги водовідведення;
- доводити Абонентам протягом місячного терміну після внесення змін до цих Правил зміни у вимогах до якісних показників стічних вод Абонентів, пов'язані із змінами лімітів на скид забруднюючих речовин у водні об'єкти;
- здійснювати нагляд за технічним станом систем каналізації населених пунктів, умовами скиду стічних вод Абонентів та за виконанням Абонентами цих Правил і умов договору.

2.3. Абоненти мають право:

- користуватися послугами міської каналізації з приймання, відведення і очищення стічних вод після виконання ними вимог щодо приєднання абонентів до комунальної або відомчої каналізації відповідно до Правил користування та укладеного договору на послуги водовідведення;
- перевіряти розрахунки допустимих концентрацій забруднюючих речовин в стічних водах свого підприємства, виконані Водоканалом, та оскаржувати їх;

- звертатися до господарського суду з оскарженням неправомірно (на їх погляд) виставлених рахунків та вимагати проведення аналізу стічних вод підприємства, з оплатою вартості проведеного аналізу за власний рахунок.

2.4. Абоненти зобов'язані:

- виконувати в повному обсязі вимоги загальнодержавних Правил, цих Правил та договору на послуги водовідведення, своєчасно оплачувати рахунки Водоканалу за надані послуги;

- дотримуватись установлених Водоканалом кількісних та якісних показників стічних вод на каналізаційних випусках Підприємства;

- оплачувати рахунки за скид понаднормативних забруднень при порушенні встановлених показників протягом не більше двох місяців після повідомлення;

- виконувати на вимогу Водоканалу до визначеного терміну попереднє очищення забруднених стічних вод на локальних очисних спорудах з обов'язковою утилізацією або вивозом утворених при цьому осадів, якщо стічні води Абонента не задовольняють вимоги цих Правил. (Якщо Абонент не може забезпечити на даний час виконання цих Правил приймання за деякими показниками, він може укласти угоду про тимчасове приймання таких стічних вод на окремих умовах);

- при збільшенні об'ємів стічних вод - звернутися до Водоканалу за одержанням нових технічних умов на приймання стічних вод підприємства до міської каналізації та переоформленням договору;

- надавати працівникам Водоканалу необхідну інформацію щодо своєї системи каналізації, допомогу при відборі проб стічних вод підприємства, вивченні режиму їх скиду, обстеженні системи каналізації підприємства та локальних очисних споруд;

- при порушенні цих Правил вживати необхідних заходів для усунення порушень, а також інформувати про це Водоканал та органи охорони природи;

- компенсувати збитки, заподіяні стічними водами системам каналізації, водному об'єкту або іншим абонентам каналізації;

- брати участь у ліквідації аварій і заміні аварійних мереж своїми силами та засобами, а також у відшкодуванні капітальних витрат на відновлення системи міської каналізації у разі погіршення технічного стану та аварійних руйнувань системи каналізації з вини Абонента;

- здійснювати регулярний лабораторний контроль за якістю, кількістю, режимом скиду стічних вод та на вимогу Водоканалу надавати відповідні звітні дані;

- призначити своїм наказом по підприємству відповідальну особу за скид стічних вод (та її заступника), із наданням копії наказу Водоканалу;

- облаштувати за територією підприємства обладнаний контрольний колодязь.

3. Відповідальність і заходи впливу за порушення Правил

3.1. Відповідальність Водоканалу та Абонентів, які користуються послугами централізованої каналізації, визначається актами чинного законодавства та умовами договорів.

3.2. У разі стягнення з Водоканалу органами охорони навколишнього середовища Кіровоградської області збору за понадлімітні обсяги скидів, відповідно до Методики розрахунку розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок порушення законодавства про охорону та раціональне використання

водних ресурсів, затвердженої наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 20.07.2009 року № 389, із змінами та доповненнями, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 14.08.2009 року за № 767/16783, Водоканал може пред'являти регресний позов на всю суму збитків Абонентам, з вини яких це сталося.

3.3. При необхідності перекладання аварійних або заміни зруйнованих мереж і споруд каналізації внаслідок агресивного впливу стічних вод Абонентів кошторисну вартість цих робіт (загальні капітальні вкладення) $K_{заг.}$ розподіляють між Абонентами, які скидали стічні води з порушенням цих Правил і з вини яких сталося їх руйнування, згідно з формулою:

$$K_i = \frac{Q_i \cdot Ш_i}{\sum_{i=1}^n Q_i \cdot Ш_i} \cdot K_{заг.}$$

де K_i - відшкодування заподіяних збитків і-м Абонентом на відновлення зруйнованих мереж і споруд, тис.грн.;

Q_i - середньодобова витрата стічних вод, які скидає і-ий Абонент, куб.м/добу;

$Ш_i$ - сума платежів за скид понаднормативних забруднень з агресивними властивостями, стягнута Водоканалом за останні три роки з і-го Абонента, тис.грн.

3.4. Розрахунок участі Абонентів у відновленні зруйнованих мереж і споруд каналізації виконує Водоканал та подає на затвердження місцевим органам державної влади, які приймають рішення про першочергові відновлювальні роботи. Якщо Абонент відмовляється від участі в цих роботах, Водоканал застосовує до нього такі заходи:

- припинення водовідведення;
- штраф 50% від розміру вартості робіт;
- заходи, передбачені договором;
- заходи, передбачені цими Правилами.

3.5. При засміченні каналізаційних мереж забрудненнями Абонентів (жирами, осадами, грубодисперсними зависями), які призводять до обмеження пропускної спроможності каналізаційної мережі, Абоненти відшкодовують витрати на проведення робіт з відновлення пропускної спроможності трубопроводів та колекторів з притягненням їх сил та засобів.

3.6. За розміщення осадів та мулів (відходів), що утворюються на очисних спорудах каналізації, на спеціально обладнаних спорудах для їхньої подальшої обробки (мулові площадки, мулові пруди, осадонакопичувачі, компостні площадки, піскові площадки тощо), які знаходяться на балансі Водоканалу, збір за забруднення навколишнього природного середовища у цій частині не стягується за умови наявності погодженого з Державним управлінням охорони навколишнього природного середовища у Кіровоградській області перспективного плану заходів щодо їх подальшої утилізації або знешкодження.

3.7. При неможливості використання осадів та мулів через їх непридатність до використання у сільському господарстві (підвищений вміст важких металів, токсичних речовин тощо) та необхідності розміщення осадів та мулів на спеціальних

полігонах кошторисна вартість цих робіт (разом із збором за забруднення навколишнього природного середовища) розподіляється серед Абонентів, що винні у забрудненні токсичними речовинами осадів та мулів. Розрахунок кошторисної вартості цих робіт для конкретного Абонента виконується за формулою

$$B_i = \frac{P_i}{\sum_{i=1}^n P_i} \cdot B_{заг.}$$

де B_i – частка вартості робіт з розміщення осадів і мулів, яка має бути відшкодована i -м Абонента;

$B_{заг.}$ - загальна кошторисна вартість робіт з розміщення осадів і мулів, тис.грн.;

P_i - скиди забруднюючих речовин, які не піддаються біологічному розкладу, i -м Абонентом, т;

$\sum_{i=1}^n P_i$ - сумарні скиди забруднюючих речовин, які не піддаються біологічному розкладу, усіма Абонентами, т.

Участь Абонентів у роботах з розміщення цих осадів визначається у порядку, передбаченому пунктом 3.4 цих Правил.

4. Загальні вимоги до складу та властивостей стічних вод, які скидаються у системи каналізації Водоканалу

4.1. До систем каналізації Водоканалу приймаються стічні води Абонентів, які не порушують роботу каналізаційних мереж та споруд, забезпечують безпеку їх експлуатації та можуть бути знешкоджені разом із стічними водами населених пунктів відповідно до вимог і нормативів Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 1999 року № 465.

4.2. Стічні води, які підлягають прийманню до каналізаційної мережі, не повинні:

- містити горючі домішки і розчинені газоподібні речовини, здатні утворювати вибухонебезпечні суміші;

- містити речовини, які здатні захаращувати труби, колодязі, решітки або відкладатися на їх поверхнях (сміття, ґрунт, абразивні порошки та інші грубодисперсні зависі, гіпс, вапно, пісок, металеву та пластмасову стружку, жири, смоли, мазут, пивну дробину, хлібні дріжджі та інше);

- містити тільки неорганічні речовини або речовини, які не піддаються біологічному розкладу;

- містити речовини, для яких не встановлено граничнодопустимих концентрацій (далі - ГДК) для води водойм або токсичних речовин, що перешкоджають біологічній очистці стічних вод, а також речовин, для визначення яких не розроблено методи аналітичного контролю;

- містити небезпечні бактеріальні, вірусні, токсичні та радіоактивні забруднення;

- містити біологічно жорсткі синтетичні поверхнево-активні речовини (далі - СПАР), які важко руйнуються;
- мати температуру вище 40 град. С ;
- мати рН нижче 6,5 або вище 9,0;
- мати хімічне споживання кисню (далі - ХСК) вище біологічного споживання кисню за 5 діб (далі – БСК₅) більше ніж у 2,5 раз;
- мати БСК, яке перевищує вказане в проекті очисних споруд каналізації даного населеного пункту;
- містити забруднюючі речовини з перевищенням допустимих концентрацій, установлених цими Правилами.

4.3. Категорично забороняється скидати в каналізаційну мережу:

- кислоти, розчинники, розчини, які містять або утворюють при змішуванні зі стічними водами сірководень, сірковуглець, оксид вуглецю, ціаністі сполуки, легколетючі вуглеводні та інші токсичні, горючі та вибухонебезпечні речовини;
- концентровані регенераційні, маточні та кубові розчини, а також конденсат, нормативно чисті, дренажні, поливально-мийні та дощові води (при повній роздільній системі каналізації);
- стічні води, у яких містяться радіоактивні, токсичні речовини, солі важких металів і бактеріальні забруднення, у т.ч. стічні води інфекційних лікувальних закладів і відділень;
- стічні води Абонентів, взаємодія яких може призвести до утворення емульсій, токсичних або вибухонебезпечних газів, а також великої кількості нерозчинних у воді речовин.

Такі стічні води перед випуском у каналізацію населеного пункту повинні бути знешкоджені та знезаражені на локальних очисних спорудах з обов'язковою утилізацією або похованням утворених осадів.

4.4. Стічні води Абонентів, що скидаються асенізаційним транспортом у зливні станції, повинні відповідати вимогам цих Правил (додатки 1 - 4).

4.5. Якщо кількість і склад стічних вод Абонентів значно змінюються протягом доби та перевищують допущені до скиду концентрації забруднюючих речовин, тоді Абоненти повинні встановлювати спеціальні ємності-усереднювачі та пристрої, які забезпечують рівномірний протягом доби скид стічних вод.

4.6. При оренді нежитлових приміщень чи виробничих споруд і комплексів Абонентів, відповідальність за кількісні та якісні показники стічних вод несе власник приміщень, що оренднуються.

4.7. Абонент, який допускає у свою каналізаційну мережу стічні води іншого Абонента або субабонента, несе перед Водоканалом відповідальність за кількісні та якісні показники усієї суміші стічних вод на своєму каналізаційному випуску.

4.8. Вимоги до складу та властивостей стічних вод абонентів при скиді у каналізаційну систему ОКВП “Дніпро-Кіровоград” наведені у додатках 1 - 4.

5. Визначення допустимих концентрацій забруднюючих речовин у стічних водах Абонентів

5.1. ДК забруднюючих речовин у стічних водах Абонентів визначаються, виходячи з таких умов:

- ДК забруднюючої речовини в каналізаційній мережі (на випуску Абонента);
- ДК забруднюючої речовини в спорудах біологічної очистки (на вході в ці споруди);
- величини лімітів на скид забруднюючих речовин у водойму, які встановлені Водоканалу Держуправлінням охорони навколишнього природного середовища в Кіровоградській області у дозволі на спеціальне водокористування;
- допустимого вмісту важких металів в осадах стічних вод, що використовуватимуться як органічні добрива (згідно з пунктом 5.7 цих Правил).

З цих чотирьох величин найменша встановлюється як ДК.

Розрахунок ДК забруднюючих речовин у стічних водах Абонентів проводять для кожної з очисних споруд каналізації, що є в містах Кіровоград, Знам'янка, Світловодськ, Олександрія, селища Дмитрово та Пантаївка.

5.2. При визначенні ДК забруднюючої речовини в стічних водах за ДК в каналізаційній мережі (лімітуючий чинник - вимоги каналізаційної мережі) ДК приймають за даними додатку 1 до державних Правил.

5.3. При визначенні ДК забруднюючої речовини в стічних водах за ДК в спорудах біологічної очистки (лімітуючий чинник - вимоги БОС) розрахунок виконувався за формулою:

$$ДК_i = ((C_i - C_{i \text{ гп}}) \times Q / \sum Q_n) + C_{i \text{ гп}}, \text{ г/куб.м}$$

де C_i - ДК забруднюючої речовини в аеротенку, г/куб.м (приймається за даними додатка 2 до державних Правил або за проектом міських очисних споруд);

Q - середньодобова витрата стічних вод на вході на очисні споруди, куб.м/добу;

$\sum Q_n$ - середньодобова витрата стічних вод Абонентів, які можуть містити це забруднення, куб.м/добу;

$C_{i \text{ гп}}$ - концентрація забруднюючої речовини в господарсько-побутових стічних водах, г/куб.м. Приймається за фактичними середніми даними експлуатаційних служб Водоканалу.

За відсутності таких даних приймається: для азоту амонійного - 20 г/куб.м; заліза загального - 2 г/куб.м; жирів - 30 г/куб.м; СПАР - 5 г/куб.м; хлоридів - додатково 50 г/куб.м до вмісту в джерелі водопостачання; фосфатів - 10 г/куб.м; для інших речовин, регламентованих ДсанПіН №2.2.4-171-10 середньорічним умістом у водопровідній воді.

5.4. У разі наявності в міських стічних водах кількох забруднюючих речовин 1-го і 2-го класів небезпеки, що нормуються за санітарно-токсикологічною ознакою, необхідно зменшити ДК кожної з цих речовин у стільки разів, скільки таких речовин надходить зі стічними водами.

5.5. ДК конкретного забруднення за величиною загального ліміту на його скид у водойму ($L_{\text{заг}}$, т/рік) (лімітуючий чинник - скид у водойму) розраховують за формулою:

$$ДК_i = (L_{\text{заг}} - L_{\text{гп}}) * 10^6 / (365 * (1 - K_p) * \sum Q_n), \text{ г/куб.м,}$$

де:

$L_{\text{гп}} = [365 \times C_{i \text{ гп}} \times Q_{\text{гп}} \times (1 - K_p)] / 10^6$, т/рік – частка ліміту, яка припадає на господарсько-побутовий стік населеного пункту;

365 - кількість днів у році;

$Q_{\text{гп}}$ - середньодобова витрата господарчо-побутових стічних вод даного міста;

$\sum Q_n$ - середньодобова витрата стічних вод Абонентів, які можуть містити це забруднення, куб.м/добу;

K_p -коефіцієнт ефективності видалення даного забруднення на очисних спорудах.

Значення коефіцієнта K_p приймають згідно з фактичними даними для конкретних ОС міської каналізації, а за їх відсутності - за додатком 2 до державних Правил.

5.6. Якщо на деяку речовину загальний ліміт ($L_{\text{заг}}$) органами охорони навколишнього середовища ще не встановлено, тоді за ліміт приймають масу речовини, що скидається у водойму за її наявності в суміші стічних вод на рівні $ГДК_{\text{вод}}$, установленій для водойми відповідного призначення:

$$L_{\text{заг}} = ГДК_{\text{вод}} \times Q_{\text{заг}} / 10^6, \text{ т/рік}$$

де:

$Q_{\text{заг}}$ - річна кількість стічних вод, куб.м/рік;

$ГДК_{\text{вод}}$ - $ГДК$ забруднюючої речовини у водоймі господарсько-питного та культурно-побутового водокористування, г/куб.м (беруть за табл.1 СанПіНу № 4630-88) або $ГДК$ (ОБРВ) забруднюючої речовин рибогосподарських водойм, г/куб.м (беруть за Узагальненим переліком $ГДК$ і ОБРВ шкідливих речовин для води рибогосподарських водойм або за додатком 2 до державних Правил).

5.7. Якщо Виконавчими Комітетами міських рад за погодженням з санітарно-епідеміологічною службою буде прийняте рішення про утилізацію осадів стічних вод як органічних добрив, то виконується додатковий розрахунок ДК важких металів у стічних водах Абонентів за допустимою концентрацією важких металів в осадах стічних вод (лімітуючий чинник - метали в осадах), що утворюються на каналізаційних очисних спорудах (КОС), розрахунок виконується за формулою:

$$ДК_{i_{\text{ВМ}}} = [(C_{i_{\text{ВМ}}} - C_{i_{\text{ВМ ГП}}}) \times Q / \Sigma Q_n] + C_{i_{\text{ВМ ГП}}}, \text{ г/куб.м,}$$

де $C_{i_{\text{ВМ}}}$ - ДК важкого металу на вході КОС, г/куб.м. Розраховується за формулою:

$$C_{i_{\text{ВМ}}} = [(q_1 K_1 + q_2 K_2) * C_{i_{\text{ос}}}] / (K_p * Q), \text{ г/куб.м,}$$

де q_1 та q_2 - кількість сирого осаду, що затримується у первинних відстійниках, та кількість активного мулу, що затримується у вторинних відстійниках, т/добу;

K_1 - коефіцієнт перерахунку сирого осаду первинних відстійників на суху речовину, $K_1 = (100 - W_1)/100$, де W_1 - вологість сирого осаду, %;

K_2 - коефіцієнт перерахунку надлишкового активного мулу вторинних відстійників на суху речовину, $K_2 = (100 - W_2)/100$, де W_2 - вологість надлишкового активного мулу, %;

$C_{i_{\text{ос}}}$ - допустимий вміст важкого металу в осадах, г/т сухої речовини. Приймається за даними додатка 3 до державних Правил;

K_p - коефіцієнт ефективності видалення важкого металу на КОС. Приймається за середніми фактичними даними експлуатації очисних споруд. За їх відсутності - за даними додатка 3 до державних Правил;

Q - середньодобова витрата стічних вод на вході на очисні споруди, куб.м/добу;

ΣQ_n - середньодобова витрата стічних вод Споживачів, які можуть містити це забруднення, куб.м/добу;

$C_{i_{\text{ВМ ГП}}}$ - концентрація важкого металу в господарсько-побутових стічних водах, г/куб.м. Приймається за середньорічним умістом у водопровідній воді.

За відсутності конкретних даних про кількість осадів первинних та вторинних відстійників загальна кількість осадів стічних вод приймається $0,01 Q$ (1% від середньодобової витрати стічних вод), вологість - 96,2%.

6. Порядок укладення договорів про скид стічних вод у систему каналізації

6.1. Підключення нових абонентів до системи каналізації дозволяється лише за наявності технічних умов та проекту приєднання до мереж каналізації населеного пункту, розробленого у відповідності до чинних норм проектування та узгодженого з Водоканалом у встановленому порядку.

Приймання стічних вод Абонентів у систему каналізації здійснюється виключно за укладеними договорами.

6.2. Абоненти, які приєднані до системи каналізації, для укладання договору про приймання стічних вод подають Водоканалу не менше ніж за місяць до початку скиду стічних вод або закінчення терміну попереднього договору:

- лист-заявку на укладення договору на скид стічних вод із зазначенням пропонуваного до приймання у каналізацію об'ємів стічних вод, графіка їх скиду та характеристикою складу стічних вод за кожним з випусків;

- генплан об'єкта в масштабі 1:500 з каналізаційними мережами та випусками до міської каналізації;

- індивідуальні норми водоспоживання та водовідведення на одиницю продукції або послуг;

- паспорт водного господарства (додаток 5).

6.3. Водоканал проводить обстеження Абонента та складає Акт обстеження (додаток 6) **та Паспорт водного господарства Абонента (додаток 5).**

6.4. Істотними умовами договору на скид (приймання) стічних вод Абонентів у систему каналізації є:

- обсяги та режим скиду стічних вод;

- розмір та порядок оплати послуг водовідведення;

- ДК забруднюючих речовин у стічних водах, що скидаються Абонентом;

- розмір та порядок плати за скид стічних вод з понаднормативними забрудненнями (з перевищенням ДК забруднюючих речовин) - визначається за Інструкцією;

- права та обов'язки сторін договору;

- відповідальність сторін договору;

- призначення відповідальної особи за скид стічних вод (та її заступника).

За згодою сторін договору в ньому можуть бути зазначені інші істотні умови.

6.5. Підставами для відмови в укладенні договору на скид (приймання) стічних вод Абонента в систему каналізації є:

- забруднення стічних вод речовинами, скид яких у каналізаційні мережі заборонений розділом 4 цих Правил;

- значне перевищення ДК забруднюючих речовин у стічних водах, яке призведе до порушення технологічних процесів очищення стічних вод;

- перевантаження (вичерпання пропускнуої спроможності) каналізаційної мережі або очисних споруд.

6.6. Якщо Абонент не може забезпечити виконання цих Правил за деякими показниками, він звертається до Водоканалу з обґрунтованим проханням про приймання таких стічних вод з доданням графіка заходів доведення якості та режиму їх скиду до вимог цих Правил.

Водоканал розглядає ці обґрунтування у 15-денний термін і може прийняти рішення про укладення договору про приймання наднормативно забруднених стічних вод, установивши для цього Абонента плату за скид понаднормативних забруднень згідно з Інструкцією про встановлення та стягнення плати, яка справляється за скиди промислових стічних вод у системи каналізації.

6.7. Договір про приймання стічних вод у комунальну каналізацію розробляє Водоканал у 30-денний термін з моменту подачі Абонентом листа-заявки відповідно до Правил користування, цих Правил, Акту обстеження Абонента, поданих Абонентом матеріалів і лімітів скиду забруднень у водойму, установлених Водоканалу державним управлінням охорони навколишнього природного середовища в Кіровоградській області, та передає два примірники договору Абоненту.

6.8. У 20-денний термін Абонент зобов'язаний оформити договір зі свого боку та повернути один примірник договору Водоканалу. Договір набирає чинності після досягнення домовленості з усіх його істотних умов та підписання сторонами, якщо в договорі не передбачено пізнішого терміну.

6.9. Усі майнові спори стосовно договору розв'язуються згідно з чинним законодавством України.

6.10. У разі відсутності договору між Абонентом і Водоканалом на скид (приймання) стічних вод ($V_{\text{дог}}=0$), весь обсяг стоків приймається як $V_{\text{п дог}}$ з оплатою по п'ятикратному тарифу; при цьому величина плати за скид стічних вод розраховується:

$$P_c = 5 \cdot T \cdot V_{\text{п дог}}$$

6.11. Після підписання договору Водоканал дає дозвіл на скид стічних вод (додаток 7).

7. Порядок контролю за скидом стічних вод у системи каналізації Водоканалу

7.1. Абоненти зобов'язані здійснювати контроль за кількістю та якістю стічних вод, які вони скидають до систем каналізації Водоканалу. Перелік забруднень, на наявність яких провадиться аналіз, та періодичність контролю встановлюються Водоканалом.

За наявності локальних очисних споруд Абоненти повинні здійснювати кількісний та якісний контроль стічних вод, що надходять, очищених стічних вод та враховувати об'єми видалених із стічних вод осадів. На вивіз та утилізацію осадів повинні бути оформлені відповідні документи (акти, накладні, рахунки), які зберігаються у Абонента не менше трьох років.

Місця та періодичність відбору проб Абонентами мають бути погоджені з Водоканалом, а методики проведення аналізів – з органами державного нагляду (державним управлінням охорони навколишнього природного середовища в Кіровоградській області та обласною санітарно-епідеміологічною станцією).

Абоненти згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 30 березня 1998р. № 391 "Про затвердження Положення про державну систему моніторингу навколишнього природного середовища" зобов'язані збирати і безстроково зберігати первинні дані з якості стічних вод, обробляти, узагальнювати та безплатно надавати додатково до форм статистичної звітності дані спостережень та іншу інформацію на запит органів державної виконавчої влади.

Результати аналізів стічних вод і замірів їх витрат повинні фіксуватися у робочих журналах, які зберігаються у Абонента безстроково.

7.2. Абоненти зобов'язані щоквартально подавати до Водоканалу інформацію про об'єми та якісний склад стічних вод, які вони скидають до централізованої каналізації. Інформацію підписують керівник Абонента та особа, відповідальна за водовідведення. Керівник Абонента несе відповідальність за достовірність інформації.

7.3. Про всі випадки погіршення якості стічних вод, аварійних та залпових скидів шкідливих речовин, проведення аварійно-відновлювальних робіт Абоненти повинні негайно інформувати Водоканал, державне управління охорони навколишнього природного середовища в Кіровоградській області, обласну та міську санітарно-епідеміологічні станції.

7.4. Абоненти, які скидають стічні води до централізованої каналізації, повинні забезпечити можливість проведення Водоканалом у будь-який час доби контролю за скидом стічних вод, включаючи надання необхідних відомостей та експлуатаційного персоналу.

7.5. Водоканал здійснює контроль за витратою та якістю стічних вод, що скидають Абонента. Цю роботу організовує адміністрація Водоканалу, яка розробляє інструктивні матеріали щодо контролю за стічними водами Абонентів, які затверджує керівник Водоканалу. Адміністрація Водоканалу повинна передбачити виділення відповідних трудових та матеріальних ресурсів, обладнання, транспортних засобів, виходячи з потреби контролю обсягів та якості стічних вод кожного Абонента не менше одного разу на три місяці.

7.6. Для визначення вмісту забруднень у стічних водах Абонентів використовуються як дані лабораторії Водоканалу, так і результати вибіркового контролю, проведеного лабораторіями аналітичного контролю екологічної інспекції в Кіровоградській області та обласною санітарно-епідеміологічною станцією або іншими лабораторіями, акредитованими у даній галузі акредитації.

7.7. При проведенні вимірювань на випусках стічних вод Абонентів засоби вимірювань повинні бути повірені органами Держстандарту України та зареєстровані у Водоканалі.

7.8. З метою контролю якості стічних вод Абонентів Водоканал здійснює відбір разових проб. Виявлені в цих пробах перевищення ДК забруднюючих речовин у стічних водах є підставою для нарахування плати за скид понаднормативних забруднень. Відбір контрольних проб стічних вод Абонентів виконується уповноваженими представниками Водоканалу, що фіксується у спеціальному журналі або акті, який підписують як представники Водоканалу, так і представник Абонента.

У разі неявки уповноваженого представника Абонента або при його відмові підписати акт останній підписується представниками Водоканалу із зазначенням прізвища представника абонента, який відмовився підписати акт.

7.9. При відмові Абонента виділити відповідальну особу для відбору проб, зволіканні з допуском представника Водоканалу на територію Абонента (більш ніж 30 хвилин після його прибуття) або створенні перешкод у відборі проб з боку

представників Абонента, Водоканал виставляє Абоненту рахунок за понаднормативний скид забруднень з коефіцієнтом кратності $K_k = 5$ за розрахунковий місяць, у якому було вчинене дане порушення.

7.10. При виявленні перевищення ДК забруднень, установлених цими Правилами або договором, Водоканал після закінчення вимірювання показників забруднюючих речовин у стічних водах направляє протягом 3 робочих днів Абоненту повідомлення про виявлене перевищення ДК забруднень листом до якого додаються:

- результати вимірювання показників забруднюючих речовин;
- розрахунок величини додаткової плати за скид стічних вод;
- рахунок-фактура;
- акт виконаних робіт.

У випадку несплати за перевищення допустимих концентрацій протягом шестимісячного терміну після виявлення перевищення ДК, Водоканал згідно з Господарським процесуальним кодексом України направляє Абоненту претензію.

7.11. Порядок відбору проб стічних вод на аналіз, порядок їх оформлення, а також порядок проведення аналізу проб визначено додатком 9.

8. Встановлення та стягнення плати за скид промислових та інших стічних вод у системи каналізації Водоканалу

8.1. Водоканал здійснює скид у водні об'єкти Кіровоградської області очищених стічних вод з вмістом забруднюючих речовин у відповідності до лімітів, що встановлюються Держуправлінням охорони навколишнього природного середовища в Кіровоградській області.

Абоненти скидають стічні води у комунальні системи каналізації Водоканалу та сплачують за послуги водовідведення відповідно до укладених з Водоканалом договорів. Договори укладаються на підставі цих Правил, Правил користування та Інструкції.

Абоненти повинні повністю покрити всі витрати Водоканалу, пов'язані з транспортуванням і очищенням стічних вод та справлянням збору за забруднення навколишнього природного середовища (далі - збір). При недотриманні вимог договору та цих Правил - сплатити Водоканалу плату за скид понаднормативних забруднень, а також відшкодувати збитки, заподіяні через порушення режиму скиду і допустимих концентрацій забруднюючих речовин у стічних водах, які скидаються Абонентами.

Контроль за прийманням стічних вод Абонентів у каналізаційну мережу здійснює Водоканал.

8.2. У разі повної відповідності якості та режиму скиду стічних вод цим Правилам та умовам укладеного договору Абоненти сплачують за послуги водовідведення за тарифом, установленим згідно з чинним законодавством для відповідної категорії споживачів, яка зазначена у договорі.

Обсяги стічних вод Абонентів, які підлягають оплаті, визначають згідно з цими Правилами, Правилам користування і вказуються у договорі.

Додаткові обсяги стічних вод Абонентів (не враховані договором), що надходять до міської каналізації, потребують додаткових витрат матеріальних та енергетичних ресурсів на їх транспортування та очищення та оплачуються Водоканалу Абонентом у п'ятикратному розмірі встановленого тарифу.

8.3. Всі Абоненти сплачують Водоканалу за транспортування та очищення об'ємів дощових вод, вод від сніготанення та поливально-мийних робіт, що утворюються на територіях, які належать Абонентам і потрапляють до систем водовідведення у розмірі 100 %. Розрахунок об'ємів дощових вод, вод від сніготанення та поливально-мийних робіт, що утворюються на територіях, які належать Абонентам і потрапляють до систем каналізації проводиться на підставі даних Держгідрометцентру, документально зафіксованої площі водозбірного басейну Абонента (дані відповідно Паспорта водного господарства додаток 5) згідно Правил користування.

Розрахунок додаткового обсягу стічних вод виконується абонентським відділом Водоканалу. За бажанням абонента такий розрахунок може проводитись спеціалізованою організацією за рахунок Абонента з подальшим погодженням з Водоканалом.

8.4. Нормативи плати за скид понаднормативних забруднень у систему каналізації міста ($H_{\text{п}}$) встановлюються водоканалом на рівні виробничої собівартості очищення 1 куб.м стічних вод, яка визначається щоквартально з умістом забруднень у межах установлених в цих Правилах приймання допустимих концентрацій забруднюючих речовин.

Виробнича собівартість очищення 1 куб.м стічних вод визначається згідно з Порядком формування тарифів на послуги централізованого водоспотчання та водовідведення, затвердженим наказом Держбуду України від 27.06.2001 № 139.

8.5. Величина плати за скид стічних вод у системи каналізації ($P_{\text{с}}$) розраховується Водоканалом за формулою:

$$P_{\text{с}} = T \times V_{\text{дог}} + 5T \times V_{\text{п дог}} + V_{\text{пз}} \times K_{\text{к}} \times H_{\text{п}}$$

де T - тариф, установлений за надання послуг водовідведення Абонентам, віднесеним до відповідної категорії споживачів, грн./куб.м;

$V_{\text{дог}}$ - обсяг скинутих Абонентом стічних вод у межах, обумовлених договором, куб.м;

$V_{\text{п дог}}$ - обсяг скинутих Абонентом стічних вод понад обсяги, обумовлені договором, куб.м;

$V_{\text{пз}}$ - обсяг скинутих Абонентом стічних вод з понаднормативними забрудненнями, куб.м;

$K_{\text{к}}$ - коефіцієнт кратності, який враховує рівень небезпеки скинутих забруднень для технологічних процесів очищення стічних вод та екологічного стану водойми;

$H_{\text{п}}$ - встановлений норматив плати за скид понаднормативних забруднень у систему каналізації, грн./куб.м.

8.6. При перевищенні рівня вмісту забруднюючих речовин у стічних водах Абонентів, що скидаються у систему каналізації, порівняно з встановленими у цих Правилах, Абоненти сплачують Водоканалу плату за скид понаднормативних

забруднень, яка нараховується за нормативом плати за очищення 1 куб.м стічних вод з умістом забруднень у межах допустимих концентрацій (H_p), обсягом скинутих понаднормативно забруднених стічних вод ($V_{пз}$) та коефіцієнтом кратності (K_k), який враховує рівень небезпеки скинутих забруднень для технологічних процесів очищення стічних вод та екологічного стану водойми.

8.6.1. У разі виявлення залпового скиду забруднюючої речовини застосовується коефіцієнт кратності $K_k = 20$.

8.6.2. За відхилення показника рН від установлених меж на одну одиницю застосовується $K_k = 2$; на 2 та більше одиниць - $K_k = 10$.

8.6.3. За перевищення відношення ХСК/БСК5 $\leq 2,5$ коефіцієнт кратності визначають за формулою:

$$K_k = [XCK / (2,5 * BCK_5)] - 1$$

8.6.4. За скид стічних вод з температурою вище ніж 40 град. С, скид тільки мінеральних солей - $K_k = 2$.

8.6.5. За встановлений факт порушення інших загальних вимог (скид конденсату, дощового та дренажного стоку при роздільній системі каналізації, скид речовин, заборонених до скиду у міську каналізацію тощо) - $K_k = 5$.

8.6.6. При навмисному приховуванні факту скидання об'єму забруднень понад дозволеного, або невчасному наданні інформації про скидання в систему каналізації міста стічних вод, що містять забруднюючі речовини, з Абонента стягується плата з коефіцієнтом кратності $K_k = 5$ (коефіцієнт кратності включає основний тариф) – за місяць.

8.7. При виявленні Водоканалом у ході контролю якості стічних вод, що скидаються Абонентом, перевищення фактичної концентрації одного виду забруднення (C_ϕ) над установленою договором або цими Правилами допустимою концентрацією (ДК) коефіцієнт кратності для розрахунку плати за скид понаднормативних забруднень визначають за формулою.

$$K_k = [C_\phi / ДК] - 1$$

Коефіцієнт кратності при перевищенні ДК однієї речовини не може перевищувати 5, окрім випадків, передбачених підпунктами 8.6.1 та 8.6.2.

8.8. Якщо Водоканалом установлений факт скиду Абонентами токсичних або радіоактивних забруднень, приймання яких до каналізації не було обумовлено договором або цими Правилами, тоді коефіцієнт кратності дорівнює 5.

8.9. Якщо встановлений факт одночасного скиду до міської каналізації кількох забруднень у концентраціях, що перевищують ДК, коефіцієнт кратності K_k визначають за формулою:

$$K_k = [\sum_{i=1}^n (C_{\phi i} - ДК_i) / ДК_i],$$

де $C_{\phi i}$ - фактична концентрація в стічних водах Абонента і-ї речовини;

$ДК_i$ - допустима концентрація і-ї речовини, яку встановлено договором або цими Правилами для даного Абонента.

Загальний коефіцієнт кратності з урахуванням перевищення допустимої концентрації кількох речовин та інших порушень не може бути більше ніж 10, крім випадків передбачених у п. 8.6.1 та 8.6.2.

8.10. У випадку якщо Абонент не має змоги досягти необхідних нормативів показників скиду, що характеризують це виробництво, але розробляє заходи і проводить роботи для їх досягнення, Водоканал встановлює для Абонента тимчасові умови приймання стічних вод та отримує плату за скид понаднормативних забруднень на термін, узгоджений з Водоканалом, але не більше 3 років.

8.11. Період, за який стягується плата за скид Абонентом стічних вод з перевищенням допустимих концентрацій, установленим разовим аналізом, визначається терміном між датою останнього контрольного відбору проб стічних вод Абонента, при якому виявлено порушення вимог до якості стічних вод Абонента і датою попереднього контролю відбору проб стічних вод цього Абонента але становить не більше трьох календарних місяців від місяця, у якому відібрана проба, та двох попередніх місяців. Підвищена плата стягується за весь обсяг стічних вод, скинутих Абонентом за цей період з даного об'єкта.

У разі виявлення залпового скиду обсяг скинутих стічних вод визначається на підставі актів, якими зафіксовані початок та закінчення залпового скиду, та п. 8.6.1 цих Правил.

8.12. Плата за скид стічних вод Абонентів у системи каналізації населених пунктів уноситься Абонентами згідно з розрахунками Водоканалу та виставленими ними рахунками на розрахункові рахунки Водоканалу у порядку та в терміни, передбачені договором. У разі прострочення платежів з Абонентів стягується пеня згідно з умовами договору.

8.13. Плата за скид понаднормативних забруднень розподіляється таким чином:

- 20 відсотків перераховується Водоканалом до місцевого фонду охорони навколишнього природного середовища, що утворений в складі міських бюджетів міст Кіровоградської області і спрямовується на ремонт і поліпшення експлуатації каналізаційної мережі та очисних споруд, на розвиток міського каналізаційного господарства. У разі відсутності такого фонду кошти залишаються у Водоканалі та використовуються на ремонт і поліпшення експлуатації каналізаційної мережі та очисних споруд, на розвиток міського каналізаційного господарства.

- 80 відсотків залишаються у розпорядженні Водоканалу і використовуються на відшкодування збитків Водоканалу, викликаних цими скидами, на ремонт і поліпшення експлуатації каналізаційної мережі та очисних споруд, на розвиток каналізаційного господарства.

8.14. За розміщення осадів та мулів (відходів), що утворюються на очисних спорудах каналізації, на спеціально обладнаних спорудах для їхньої подальшої обробки (мулові площадки, мулові пруди, осадонакопичувачі, компостні площадки, піскові площадки тощо), які знаходяться на балансі Водоканалу, збір не стягується за умови наявності погодженого з органами Держуправління охорони навколишнього природного середовища в Кіровоградській області перспективного плану заходів щодо їх подальшої утилізації або знешкодження.

8.15. При використанні осадів як органічних добрив на сільськогосподарських та лісогосподарських угіддях (при відповідності їх якості технічним умовам, затвердженим у встановленому порядку), добавок при виробництві будівельних

матеріалів, у шляховому будівництві та інших галузях народного господарства збір за забруднення навколишнього природного середовища за використаний об'єм осадів не стягується.

8.16. За неможливості використання осадів та мулів у сільському господарстві (підвищений вміст важких металів, токсичних речовин тощо) і необхідності їх розміщення на спеціальних полігонах кошторисна вартість цих робіт (разом із збором за розміщення відходів) розподіляється серед Абонентів, які винні в забрудненні токсичними речовинами осадів та мулів. Розрахунок вартості цих робіт для конкретного Абонента виконується за формулою:

$$V_i = \left(\frac{\Pi_i}{\sum_{i=1}^n \Pi_i} \right) \times V_{\text{заг}}$$

де V_i - частка вартості робіт з розміщення осадів і мулів, яка має бути відшкодована i -м Абонентом;

$V_{\text{заг}}$ - загальна кошторисна вартість робіт з розміщення осадів і мулів, тис.грн.;

Π_i - скиди забруднюючих речовин, які не піддаються біологічному розкладу, i -тим Абонентом за період накопичення осадів, т;

$\sum_{i=1}^n \Pi_i$ - сумарні скиди забруднюючих речовин, які не піддаються біологічному розкладу, усіма Споживачами за період накопичення осадів, т.

9. Порядок дій Водоканалу щодо реалізації заходів впливу за порушення правил

9.1. Абоненти, які користуються послугами системи міської каналізації, несуть відповідальність за порушення вимог цих Правил та підлягають заходам впливу, визначеним у р.3 Правил.

9.2. При виявленні перевищень встановлених ДК Водоканал зобов'язаний: пред'являти в установленому порядку Абоненту вимоги на додаткову оплату (у відповідності до р. 8), претензії та позови.

9.3. При виявленні порушення Водоканал може передавати матеріали, стосовно Абонента, яке допустило це порушення, до уповноважених державних органів для вжиття відповідних заходів.

9.4. При інших порушеннях цих Правил:

- Водоканал виконує розрахунок обсягу стічних вод за пропускною здатністю з моменту початку такого користування, але не більше як за 1 місяць за самовільне (при відсутності укладеного договору) користування каналізацією;

- Водоканал виконує розрахунок обсягу стічних вод за пропускною здатністю при не усуненні виявлених порушень в терміни, що вказані в акті Водоканалу;

- Водоканал розглядає увесь обсяг стічних вод за розрахунковий період як понаднормативний при:

1) відсутності у Абонента договору чи закінченні строку його дії,

2) при перевищенні договірною обсягу скидання стічних вод,

3) при відмові або затримці укладання з Водоканалом договору або відсутності дозволу (у випадку відсутності технічної можливості відключення Абонента від міської мережі каналізації та після письмового попередження Водоканалу),

4) при затримці Абонентом з оформленням допуску представника Водоканалу на територію підприємства (понад 30 хвилин з моменту прибуття),

5) при відмові Абонента виділити представника для відбору проб.

9.5 У випадку систематичних порушень цих Правил та невиконання Абонентом заходів щодо приведення показників складу та властивостей своїх стічних вод до вимог Правил Водоканал має право після письмового повідомлення обмежити відпуск води та обсяг скидання стічних вод цьому Абоненту, а також відключити його від водопроводу та/або каналізації і розірвати договір.

9.6. Водоканал відключає при наявності технічної можливості каналізаційну мережу Абонента від міської каналізаційної мережі (після попередження за 14 діб, якщо для конкретного випадку не вказаний менший термін):

1) при виявленні скиду в міську каналізацію речовин або стічних вод з речовинами, забороненими до скидання;

2) при невиконанні заходів з доведення складу та властивостей стічних вод до вимог нормативів ДК в узгодженні з Водоканалом строки;

3) при невиконанні Абонентом вимог Водоканалу щодо попереднього очищення стічних вод, утилізації осадів зі споруд попередньої локальної очистки, будівництва усереднювачів;

4) при незадовільному технічному стані каналізаційних мереж, пристроїв та споруд, що перебувають на балансі Абонента;

5) при невиконанні Абонентом умов договору,

6) при самовільному приєднанні до мережі водовідведення;

7) при недотриманні Абонентом договірної режиму водовідведення (після попередження про від'єднання за дві доби);

8) при відмові Абонента укласти договір з Водоканалом, а також при відмові прийняти рахунок або інший платіжний документ;

9) при несвоєчасній оплаті послуг водовідведення;

10) при відмові Абонента у допущенні представника Водоканалу до огляду мереж і споруд водопостачання та водовідведення після попередження про від'єднання за три доби, у виконанні замірів показників обсягу, складу та властивостей стічних вод, що скидаються у міську каналізацію;

11) при виникненні можливості виходу з ладу міської каналізації або порушення технологічного режиму роботи ОС внаслідок порушення цих Правил після негайного усного попередження.

9.7. Розрахунок участі Абонентів у відновленні зруйнованих мереж і споруд каналізації у відповідності з п. 3.3 цих Правил виконує Водоканал та подає на затвердження Виконавчого комітету відповідного міста Кіровоградської області, для приймання рішення про першочергові відновлювальні роботи. Якщо Абонент відмовляється від участі у цих роботах, Водоканал застосовує до нього заходи впливу, зазначені у цих Правилах.

9.8. Показники приладів обліку стоків є основою для розрахунків субспоживачів з основним Абонентом. Взаємні претензії Абонента і субспоживача Водоканалом не розглядаються.

10. Порядок приймання стічних вод (в тому числі рідких відходів) від неканалізованих приватних домоволодінь, юридичних осіб та фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності

10.1. Відповідно до вимог СанПіН 42-128-4690-88 для збирання рідких відходів в районах, що неканалізовані, влаштовуються дворові помийниці, які повинні мати водонепроникний вигріб та наземну частину з кришкою та ґратами для відокремлення твердих фракцій. Для зручності очистки ґрат передня стінка помийниці повинна зніматися або відкриватися. Якщо присутні дворові вбиральні, вигріб може бути спільним.

10.2. Стоки вигрібних ям не повинні містити крупні механічні домішки і пісок. БСК₅ не повинно перевищувати 1000 мг/л.

10.3. В умовах децентралізованого водопостачання дворові вигрібні ями мають бути віддалені від водопровідних колодязів не менше 50 метрів.

10.4. СанПіНом 42-128-4690-88 передбачено, що глибина вигрібної ями залежить від рівня ґрунтових вод, але не повинна бути більше 3 метрів.

Не допускається наповнення вигріба нечистотами більш ніж на 0,35 метра від поверхні землі.

Вигріб належить очищати по мірі його заповнення, але не рідше 1 разу на півроку.

10.5. Нечистоти з вбиральні та вигрібні ями повинні дезінфікуватися (згідно СанПіН 42-128-4690-88).

Забороняється застосовувати сухе вапно (виняток складають харчові об'єкти і медичні лікувально-профілактичні заклади).

10.6. Скидати стічні води від вигрібних ям, використовуючи рельєф місцевості забороняється.

10.7. Забороняється скидати у вигрібні ями і на очисні споруди осади із шламонакопичувачів, жироловлівачів та нафтоловлювачів.

10.8. Перевезення стічних вод (в тому числі рідких відходів) до місця їх скидання здійснюється Перевізником.

10.9. Перевізник зобов'язаний одержати в установах державної санітарно-епідеміологічної служби Дозвіл (згідно Закону України "Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення" № 4004-ХІІ від 24.02.94), після чого укласти Договір з Водоканалом на прийняття та очищення стоків. Дозвіл видається терміном на 1 рік. Перевізник зобов'язаний надати Водоканалу перелік Абонентів, що користуються його послугами, та дані про якісний склад і об'єм їх стоків.

10.10. Перевезення стічних вод (в тому числі рідких відходів) від місця їхнього скидання до зливної станції здійснюється тільки спеціалізованими машинами.

10.11. При порушенні порядку приймання стічних вод (в тому числі рідких відходів) Абонент або Перевізник сплачує послуги, надані Водоканалом, за встановленим тарифом з коефіцієнтом кратності $K_k=5$.

10.12. Споживач має забезпечити вільний проїзд до вигрібної ями. Якщо проїзд відсутній, Водоканал або Перевізник не несуть відповідальність за невивезення рідких відходів.